

Møteprotokoll

Bamble kontrollutvalg

Dato: 16.04.2018 kl. 9:00 – 11:00
Sted: Rådhuset, møterom Langen
Arkivsak: 18/00132

Til stede: Bård Hoksrud (leder), Aase Kristine Salen Hagen (nestleder), Carl-Otto Thommesen (medlem), Ann Helen Storø (medlem)

Møtende varamedlemmer: Ingebjørg Jakola Lillemoen (vara for Tom Rune Olsen)

Forfall: Tom Rune Olsen (medlem)

Andre: Daglig leder Frisk Bris KF Henning Weider, sak 11/18
Plan- og økonomisjef Gunn Ellen Berg, sak 12-13/18
Oppdragsrevisor Lisbet Fines

Protokollfører: Benedikte Muruvik Vonen (Temark)

Sakskart	Side
Møteinnkalling	
2/18 18/00132-9 Godkjenning av innkalling 16.4.2018	3
Møteprotokoll	
2/18 18/00132-8 Godkjenning av protokoll fra 5.2.2018	4
Saker til behandling	
11/18 18/04797-3 Årsregnskap og årsmelding 2017 Frisk Bris Bamble KF	5
12/18 18/04796-2 Nummerert brev nr. 5 Bamble kommune	7

13/18	18/04796-3	Årsregnskap og årsberetning 2017 Bamble kommune	8
14/18	18/02713-6	Bestilling av eierskapskontroll Styre - evaluering og valg Bamble	11
15/18	18/02688-2	Årsrapport og årsregnskap 2017 Skatteoppkreveren i Bamble kommune	12
16/18	18/00138-3	Orienteringer fra revisor 16.4.2018	13
17/18	18/00144-3	Referatsaker 16.4.2018	14
18/18	18/00150-3	Eventuelt 16.4.2018	15

Langesund, 16.04.2018

Bård A. Hoksrud
Kontrollutvalgsleder

Benedikte Muruvik Vonen
Sekretær

Møteinnkalling

2/18 Godkjenning av innkalling 16.4.2018

Behandlet av	Møtedato	Saksnr
1 Bamble kontrollutvalg	16.04.2018	2/18

Forslag fra sekretariatet:

Innkalling til møte 16.4.2018 godkjennes.

Møtebehandling

Votering

Enstemmig for forslag til vedtak.

Vedtak

Innkalling til møte 16.4.2018 godkjennes.

[Lagre] [Lagre endelig vedtak]

Møteprotokoll

2/18 Godkjenning av protokoll fra 5.2.2018

Behandlet av	Møtedato	Saksnr
1 Bamble kontrollutvalg	16.04.2018	2/18

Forslag fra sekretariatet:

Protokoll fra møte 5.2.2018 godkjennes.

Møtebehandling

Votering

Enstemmig for forslag til vedtak.

Vedtak

Protokoll fra møte 5.2.2018 godkjennes.

[Lagre] [Lagre endelig vedtak]

Saker til behandling

11/18 Årsregnskap og årsmelding 2017 Frisk Bris Bamble KF

Behandlet av	Møtedato	Saksnr
1 Bamble kontrollutvalg	16.04.2018	11/18

Forslag fra sekretariatet:

Kontrollutvalget oversender til kommunestyret (med kopi til formannskapet) følgende uttalelse til særregnskap 2017 for Frisk Bris Bamble KF:

Kontrollutvalget har behandlet særregnskap 2017 for Frisk Bris Bamble KF. Telemark kommunerevisjon har avlagt ren revisjonsberetning.

Særregnskapet viser et netto driftsresultat og regnskapsmessig mindreforbruk på kr 256 078.

Revisjonen viser i sin beretning til at de mener at særregnskapet er avgitt i samsvar med lov og forskrifter og i det alt vesentlige gir en dekkende fremstilling av den finansielle stillingen til Frisk Bris Bamble KF pr. 31.12.2017, og av resultatet for regnskapsåret som ble avsluttet pr. denne datoen i samsvar med lov, forskrift og god regnskapsskikk i Norge.

Kontrollutvalget anbefaler på bakgrunn av revisors beretning at det fremlagte særregnskapet for Frisk Bris Bamble KF fastsettes som Frisk Bris Bamble KFs årsregnskap for 2017.

Møtebehandling

Daglig leder Frisk Bris Bamble KF Henning Weider orienterte om virksomheten, og svarte på spørsmål. Han redegjorde kort for det økonomiske årsresultatet.

Oppdragsrevisor Lisbet Fines kommenterte kort foretakets ryddighet på økonomisiden.

Votering

Enstemmig for forslag til vedtak.

Vedtak

Kontrollutvalget oversender til kommunestyret (med kopi til formannskapet) følgende uttalelse til særregnskap 2017 for Frisk Bris Bamble KF:

Kontrollutvalget har behandlet særregnskap 2017 for Frisk Bris Bamble KF. Telemark kommunerevisjon har avlagt ren revisjonsberetning.

Særregnskapet viser et netto driftsresultat og regnskapsmessig mindreforbruk på kr 256 078.

Revisjonen viser i sin beretning til at de mener at særregnskapet er avgitt i samsvar med lov og forskrifter og i det alt vesentlige gir en dekkende fremstilling av den finansielle stillingen til Frisk Bris Bamble KF pr. 31.12.2017, og av resultatet for regnskapsåret som ble avsluttet pr. denne datoen i samsvar med lov, forskrift og god regnskapsskikk i Norge.

Kontrollutvalget anbefaler på bakgrunn av revisors beretning at det fremlagte særregnskapet for Frisk Bris Bamble KF fastsettes som Frisk Bris Bamble KFs årsregnskap for 2017.

[Lagre] [Lagre endelig vedtak]

12/18 Nummerert brev nr. 5 Bamble kommune

Behandlet av	Møtedato	Saksnr
1 Bamble kontrollutvalg	16.04.2018	12/18

Forslag fra sekretariatet:

Nummerert brev nr. 5 tas til orientering, og kontrollutvalget vil påpeke mangelen i sin uttalelse til kommunens årsregnskap for 2017.

Møtebehandling

Saken ble behandlet i sammenheng med sak 13/18 Årsregnskap og årsberetning 2017 Bamble kommune.

Oppdragsrevisor Lisbet Fines redegjorde kort for nummerert brev nr. 5 og svarte på spørsmål.

Votering

Enstemmig for forslag til vedtak.

Vedtak

Nummerert brev nr. 5 tas til orientering, og kontrollutvalget vil påpeke mangelen i sin uttalelse til kommunens årsregnskap for 2017.

[Lagre] [Lagre endelig vedtak]

13/18 Årsregnskap og årsberetning 2017 Bamble kommune

Behandlet av	Møtedato	Saksnr
1 Bamble kontrollutvalg	16.04.2018	13/18

Forslag fra sekretariatet:

Kontrollutvalget skal etter kontrollutvalgsforskriften § 6 påse at kommunens årsregnskap blir revidert på en betryggende måte. På bakgrunn av tidligere fremlagt overordnet revisjonsstrategi for 2017, jevnlig rapportering om regnskapsrevisjon i kontrollutvalget, og dokumentasjon fra revisjonen bl.a. i forbindelse med revisjonen av kommunens årsregnskap for 2017, mener kontrollutvalget å kunne konkludere med at kommunens årsregnskap blir revidert på en betryggende måte.

Kontrollutvalget oversender til kommunestyret (med kopi til formannskapet) følgende uttalelse til Bamble kommunes årsregnskap 2017:

Kontrollutvalget har behandlet Bamble kommunes årsregnskap for 2017. Sammen med årsregnskapet forelå årsmelding fra rådmannen. Telemark kommunerevisjon IKS har avlagt revisjonsberetning samt rapport til kontrollutvalget vedrørende revisjonen av årsregnskapet. De har i tillegg sendt kontrollutvalget nummerert brev nr. 5 med varsel om avvik i revisors beretning til Bamble kommune for 2017.

Bamble kommunes årsregnskap viser kr 760 862 608 til fordeling drift, et netto driftsresultat på kr 49 740 143 og et regnskapsmessig mindreforbruk på kr 11 053 724.

Revisjonsberetningen for Bamble kommune for 2017 er gitt med ett forbehold, og revisjonen påpeker gjennom revisjonsberetningen og nummerert brev nr. 5 at investeringsregnskapet er avsluttet med et udekket beløp på kr 35 297 291. Dette skyldes at det ikke er foretatt tilstrekkelig låneopptak for å kunne finansiere årets investeringer fullt ut, slik kommunestyret har vedtatt. Selv om kommunen har god likviditet, er dette dermed i strid med kommunestyrets vedtak. Det er også en grunnleggende forutsetning i *Forskrift om årsbudsjett* og understrekes i *Veileder om investeringer og avslutning av investeringsregnskapet*. Revisjonen og kontrollutvalget påpekte tilsvarende forhold i regnskapet for 2016, uten at det da ble tatt forbehold om det i revisjonsberetningen. Alvorligheten øker når dette avviket nå gjentas for 2017. Kontrollutvalget ber om at forholdet umiddelbart blir fulgt opp og at denne praksisen endres fra 2018.

Kontrollutvalget merker seg at revisjonen i sin rapport til kontrollutvalget peker på at gjeldsgraden for kommunen er økende, noe som på sikt vil redusere kommunens handlingsrom.

Revisjonen viser videre til at andelen av lån som forfaller innen ett år er høyere enn kommunens finansreglement tillater i en normalsituasjon, og kontrollutvalget ber om at dette blir fulgt opp i 2018.

I likhet med tidligere år, viser revisjonen til at det er manglende kontroll av at regler og rutiner knyttet til økonomisk internkontroll følges opp. Kontrollutvalget ber om at denne

delen av den økonomiske internkontrollen blir fulgt særlig opp i 2018. Revisjonen håper at det iverksettes en dokumentert oppfølging av lønnsutgiftene ute på den enkelte virksomhet fremover. Kontrollutvalget ber om at dette blir fulgt opp.

Kontrollutvalget merker seg revisors konklusjon om at årsregnskapet ikke inneholder vesentlige feil eller mangler ut over det forbeholdet som er tatt i revisjonsberetningen, og slutter seg til revisors anbefaling om at det fremlagte årsregnskapet fastsettes som Bamble kommunes årsregnskap for 2017.

Møtebehandling

Plan- og økonomisjef Gunn Ellen la frem årsregnskap og årsberetning 2017 for Bamble kommune og svarte på spørsmål. Hun redegjorde for regelbrudd vedr. høyere andel av lån med forfall innen ett år enn hva som er tillatt etter gjeldende finansreglement. Hun redegjorde også for bakgrunnen for at låneopptaket ble lavere enn det som kommunestyret hadde vedtatt (jf. nummerert brev nr. 5) og svarte på spørsmål. Rådmannen vil tilstrebe at dette forholdet blir rettet opp for 2018.

Oppdragsrevisor Lisbet Fines redegjorde for nr. brev nr. 5 til Bamble kommune, revisors beretning og revisors rapport til kontrollutvalget og svarte på spørsmål. Hun kommenterte spesielt at det er god åpenhet fra administrasjonens side.

Votering

Enstemmig for forslag til vedtak.

Vedtak

Kontrollutvalget skal etter kontrollutvalgsforskriften § 6 påse at kommunens årsregnskap blir revidert på en betryggende måte. På bakgrunn av tidligere fremlagt overordnet revisjonsstrategi for 2017, jevnlig rapportering om regnskapsrevisjon i kontrollutvalget, og dokumentasjon fra revisjonen bl.a. i forbindelse med revisjonen av kommunens årsregnskap for 2017, mener kontrollutvalget å kunne konkludere med at kommunens årsregnskap blir revidert på en betryggende måte.

Kontrollutvalget oversender til kommunestyret (med kopi til formannskapet) følgende uttalelse til Bamble kommunes årsregnskap 2017:

Kontrollutvalget har behandlet Bamble kommunes årsregnskap for 2017. Sammen med årsregnskapet forelå årsmelding fra rådmannen. Telemark kommunerevisjon IKS har avlagt revisjonsberetning samt rapport til kontrollutvalget vedrørende revisjonen av årsregnskapet. De har i tillegg sendt kontrollutvalget nummerert brev nr. 5 med varsel om avvik i revisors beretning til Bamble kommune for 2017.

Bamble kommunes årsregnskap viser kr 760 862 608 til fordeling drift, et netto driftsresultat på kr 49 740 143 og et regnskapsmessig mindreforbruk på kr 11 053 724.

Revisjonsberetningen for Bamble kommune for 2017 er gitt med ett forbehold, og revisjonen påpeker gjennom revisjonsberetningen og nummerert brev nr. 5 at investeringsregnskapet er avsluttet med et udekket beløp på kr 35 297 291. Dette skyldes at det ikke er foretatt tilstrekkelig låneopptak for å kunne finansiere årets investeringer fullt ut, slik kommunestyret har vedtatt. Selv om kommunen har god likviditet, er dette dermed i strid med

kommunestyrets vedtak. Det er også en grunnleggende forutsetning i *Forskrift om årsbudsjett* og understrekes i *Veileder om investeringer og avslutning av investeringsregnskapet*. Revisjonen og kontrollutvalget påpekte tilsvarende forhold i regnskapet for 2016, uten at det da ble tatt forbehold om det i revisjonsberetningen. Alvorligheten øker når dette avviket nå gjentas for 2017. Kontrollutvalget ber om at forholdet umiddelbart blir fulgt opp og at denne praksisen endres fra 2018.

Kontrollutvalget merker seg at revisjonen i sin rapport til kontrollutvalget peker på at gjeldsgraden for kommunen er økende, noe som på sikt vil redusere kommunens handlingsrom.

Revisjonen viser videre til at andelen av lån som forfaller innen ett år er høyere enn kommunens finansreglement tillater i en normalsituasjon, og kontrollutvalget ber om at dette blir fulgt opp i 2018.

I likhet med tidligere år, viser revisjonen til at det er manglende kontroll av at regler og rutiner knyttet til økonomisk internkontroll følges opp. Kontrollutvalget ber om at denne delen av den økonomiske internkontrollen blir fulgt særlig opp i 2018. Revisjonen håper at det iverksettes en dokumentert oppfølging av lønnsutgiftene ute på den enkelte virksomhet fremover. Kontrollutvalget ber om at dette blir fulgt opp.

Kontrollutvalget merker seg revisors konklusjon om at årsregnskapet ikke inneholder vesentlige feil eller mangler ut over det forbeholdet som er tatt i revisjonsberetningen, og slutter seg til revisors anbefaling om at det fremlagte årsregnskapet fastsettes som Bamble kommunes årsregnskap for 2017.

[Lagre] [Lagre endelig vedtak]

14/18 Bestilling av eierskapskontroll Styre - evaluering og valg Bamble

Behandlet av	Møtedato	Saksnr
1 Bamble kontrollutvalg	16.04.2018	14/18

Forslag fra sekretariatet:

Bamble kontrollutvalg bestiller eierskapskontrollen Styresammensetning, styreevaluering og valg av styremedlemmer i henhold til plan. Rapporten forventes til behandling i desember 2018.

Kontrollutvalget ber om å bli holdt orientert om fremdrift og ev. behov for endringer underveis i prosessen.

Møtebehandling

Oppdragsrevisor Lisbet Fines la på vegne av leder forvaltningsrevisjon Kirsti Torbjørnson frem forslag til prosjektplan og svarte på spørsmål. Utvalget ga noen innspill til revisjonen vedr. valg av selskaper for gjennomføring av eierskapskontrollen.

Votering

Enstemmig for forslag til vedtak.

Vedtak

Bamble kontrollutvalg bestiller eierskapskontrollen Styresammensetning, styreevaluering og valg av styremedlemmer i henhold til plan. Rapporten forventes til behandling i desember 2018.

Kontrollutvalget ber om å bli holdt orientert om fremdrift og ev. behov for endringer underveis i prosessen.

[Lagre] [Lagre endelig vedtak]

15/18 Årsrapport og årsregnskap 2017 Skatteoppkreveren i Bamble kommune

Behandlet av	Møtedato	Saksnr
1 Bamble kontrollutvalg	16.04.2018	15/18

Forslag fra sekretariatet:

Kontrollutvalget tar årsrapport og årsregnskap 2017 fra Skatteoppkreveren i Bamble kommune til orientering.

Møtebehandling

Sekretær orienterte kort om bakgrunnen for saken.

Tilleggsforslag til vedtak fremsatt i møtet:

Kontrollutvalget merker seg at antall utførte arbeidsgiverkontroller ikke oppfyller kravet fra Skatteetaten.

Votering

Enstemmig for forslag til vedtak med tilleggsforslag fremsatt i møtet.

Vedtak

Kontrollutvalget tar årsrapport og årsregnskap 2017 fra Skatteoppkreveren i Bamble kommune til orientering.

Kontrollutvalget merker seg at antall utførte arbeidsgiverkontroller ikke oppfyller kravet fra Skatteetaten.

[Lagre] [Lagre endelig vedtak]

16/18 Orienteringer fra revisor 16.4.2018

Behandlet av	Møtedato	Saksnr
1 Bamble kontrollutvalg	16.04.2018	16/18

Forslag fra sekretariatet:

Saken tas til orientering.

Møtebehandling

Oppdragsrevisor Lisbet Fines orienterte kort om løpende revisjonsoppgaver og svarte på spørsmål. Hun pekte på noen mangler i den økonomiske internkontrollen.

Votering

Enstemmig for forslag til vedtak.

Vedtak

Saken tas til orientering.

[Lagre] [Lagre endelig vedtak]

17/18 Referatsaker 16.4.2018

Behandlet av	Møtedato	Saksnr
1 Bamble kontrollutvalg	16.04.2018	17/18

Forslag fra sekretariatet:

Saken tas til orientering.

Møtebehandling

1. Kommunestyrets behandling av saker fra/av særlig betydning for kontrollutvalget:
  - a. 08.02.2018:
    - i. RS 1/18 Årsregnskap og årsrapport for 2017 fra skatteoppkreveren i Bamble kommune
    - ii. PS 17/18 Felles kommunal eierstrategi for Skagerak Energi AS
  - b. 15.03.2018:
    - i. RS 9/18 Protokoll Bamble kontrollutvalg 5.2.2018
    - ii. PS 24/18 Årsmelding 2017 – Bamble kontrollutvalg
2. Kommunens rutiner omkring kjøp og salg av eiendom. Kontrollutvalget ønsker en orientering om prosessen omkring kommunens kjøp og salg av eiendommer i neste møte.
3. Henvendelse fra Forum for Kontroll og Tilsyn (FKT) om medlemskap. Utvalget stiller seg i utgangspunktet positive til medlemskap, og ber om sak i neste møte basert på henvendelsen. Kontrollutvalgets vurdering med økonomisk konsekvens vil om aktuelt oversendes til kommunestyret for endelig vedtak.
4. Fagkonferanse og årsmøte FKT 29.-30.5.2018. Aase K. Salen Hagen deltar.
5. Neste møte flyttet til 1.6.2018 kl. 09:00.
6. Presseoppslag vedr. manglende tilsyn med barn i fosterhjem ble diskutert. Det skal sannsynligvis komme en orienteringssak i kommunestyret om dette i vår, så kontrollutvalget avventer situasjonen til ev. avklaring i kommunestyret.

Votering

Enstemmig for forslag til vedtak.

Vedtak

Saken tas til orientering.

[Lagre] [Lagre endelig vedtak]

18/18 Eventuelt 16.4.2018

Behandlet av	Møtedato	Saksnr
1 Bamble kontrollutvalg	16.04.2018	18/18

Møtebehandling

Ingen saker.

Votering

Vedtak

[Lagre] [Lagre endelig vedtak]